

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 24Co/42/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2714202814
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 08. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľuboslava Vanková
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2018:2714202814.3

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Ľuboslava Vanková a sudkýň: JUDr. Magdaléna Krajčovičová a JUDr. Andrea Dudášová, v právnej veci žalobcu: Advokátska kancelária JUDr. Pavol Kollár, s. r. o., IČO: 36 757 276, so sídlom Lehotského 4, Bratislava, proti žalovanej: Doc. Ing. G. O., PhD., M.A., narodená XX.X.XXXX, bytom H. XXXX/XX, R., o zaplatenie 922,36 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Skalica č. k. 7C/125/2014-119 zo dňa 14.11.2017, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ruší a vec mu vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalobu zamietol (prvý výrok) a žalovanej náhradu trov konania nepriznal (druhý výrok).

2. Napadnutý rozsudok súd prvej inštancie odôvodnil právne aplikáciou ust. § 24 ods. 2, 3 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov, § 1 ods. 2, § 2 ods. 1, § 9 ods. 1, § 10 ods. 2, 6, § 11 ods. 1 písm. a), § 13 ods. 3, § 13a ods. 4 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb, § 489, § 3, § 39, § 52 ods. 1, § 52 ods. 2, 3, 4, § 53 ods. 1 veta prvá, § 517 ods. 1 veta prvá, 2 Občianskeho zákonníka, § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, § 255 ods. 1, § 262 ods. 1, 2, § 263 ods. 1 Civilného sporového poriadku.

3. Súd prvej inštancie vychádzal zo skutkových zistení, že z obsahu zmluvy o poskytnutí právnych služieb uzavretej dňa 8.1.2014 jednoznačne vyplýva, že žalovaná splnomocnila žalobcu na všetky právne úkony súvisiace s vypořádáním BSM. V zmluve sa neuvádzalo nič o konaní ohľadom náhrady škody, ale i napriek tomu žalobca zaslal súdu podanie s rozšíreným podaním o domáhanie sa náhrady škody 15.300 eur. Žalobca nepreukázal, že by mal osobitné splnomocnenie aj na zastupovanie žalovanej v konaní o náhradu škody. Následne sumu 15.300 eur pripočítal k zvyšnej sume žiadanej v konaní o vypořádání BSM (13.933,87 eur) a tak celkovú sumu 29.233,87 eur označil ako hodnotu veci pri výpočte tarifnej odmeny v čl. IV. zmluvy o poskytnutí právnych služieb. Súd prvej inštancie vidí rozpornosť v tom, že jednak žalobca poňal do hodnoty veci sumu, ktorej existenciu nemal reálne preukázanú a ani nemal písomnú dohodu poňať do odmeny sumu žalovanú titulom náhrady škody. Pri zvyšku hodnoty veci vymedzenej v zmluve súd prvej inštancie vychádzal z vyjadrení žalobcu, že žalovaná mu nepreukázala patričné skutočnosti k veciam, ktoré označovala ako masu BSM a sumu on neurčoval, určil ju otec žalovanej. Tu súd prvej inštancie vychádzal z premisy, že pri vypořádání BSM je tarifnou hodnotou polovica vecí, ktoré sú predmetom vypořádania. Z obsahu pripojeného spisu OS Bratislava sp. zn. 7C/263/2012 mal súd prvej inštancie však objektívne preukázané, že v čase zastupovania žalovanej žalobcom nebolo ustálené, čo je reálne predmetom vypořádania. Bola podaná len žaloba žalovanou

(t. j. ňou označované veci), v rámci podania žalobcu boli uvádzané tiež veci ktoré podľa žalovanej mali do BSM patriť.

4. Vecne súd prvej inštancie argumentoval tým, že zo všetkých zistení, listinných dôkazov a vyjadrenia žalobcu si ustálil, že v čase prevzatia zastúpenia žalobca nemal ustálený predmet vyporiadania a pokiaľ si ako hodnotu veci ustálil len súčet súm uvádzaných otcom žalovanej (ktorý za ňu konal, komunikoval), nekonal správne. Na základe týchto faktov súd prvej inštancie potom dospel k záveru, že zmluva o poskytnutí právnych služieb je neplatná v čl. IV.. Ustálil si, že medzi stranami sporu nebola dohodnutá odmena, preto je nutné postupovať v zmysle § 9 až 14 vyhl. č. 655/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov. V zmysle § 11 ods. 1 citovanej vyhlášky má žalobca nárok na základnú sadzbu tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby vo výške 1/13-ny výpočtového základu, lebo hodnotu veci bolo možné určiť len s nepomernými ťažkosťami. V roku 2014 predstavovala 1/13-na sumu 61,85 eur. Súd prvej inštancie mal preukázané, že žalobca urobil pre žalovanú 3 úkony, za ktoré zaplatila a následne zrealizoval ešte dva úkony, za ktorých odmenu si uplatnil v tomto konaní. V súvislosti s úkonom - zastupovaním na pojednávaní dňa 27.3.2014 si mal žalobca uplatniť len 1/4-nu odmeny z dôvodu, že išlo o zastupovanie na pojednávaní, ktoré bolo odročené bez prejednanja veci. Súd prvej inštancie mal preukázané, že žalovaná zaplatila žalobcovi minimálne 1.500 eur. Nakoľko pri výpočte 5 úkonov po 61,52 eur je podstatne menšia suma ako 1.500 eur, dospel k záveru, že žalovaná má uhradenú odmenu za všetky úkony žalobcu a preto aj žalobu zamietol v celom rozsahu.

5. Súd prvej inštancie žalovanej náhradu trov konania nepriznal, keď v odôvodnení rozsudku uviedol, že plne úspešnej žalovanej v konaní priznal náhradu trov konania, t. j. 100 %.

6. Proti tomuto rozsudku súdu prvej inštancie podal odvolanie žalobca z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. a), b), d), h) Civilného sporového poriadku. V odvolaní uviedol, že súd prvej inštancie vo svojom petite napadnutého rozsudku neuvádza, v akom rozsahu zamietla žalobu žalobcu, resp. či čiastočne alebo v celom rozsahu, žalovaná sa ani raz nedostavila na pojednávania, pričom jej boli všetky termíny pojednávania známe, žalovaná nebola ani raz vypočutá súdom prvej inštancie k predmetu sporu, súd prvej inštancie neuplatnil sudcovskú koncentráciu konania v zmysle ust. § 153 ods. 1 CSP a ani zákonnú koncentráciu konania v zmysle ust. § 154 CSP. Žalobca zastáva názor, že na vyjadrenie zosnulého zástupcu žalovanej pred otvorením pojednávania v predmetnej sporovej veci nemožno v zmysle CSP prihliadať, nakoľko jeho obštrukčné a nepravdivé tvrdenia uviedol pred otvorením prvého pojednávania, pričom žalobca poukazuje na ust. § 188 ods. CSP. Súd prvej inštancie pravdepodobne v rozpore s ust. § 183 ods. 1 CSP odročil pojednávanie vytyčené na deň 4.10.2017, pričom zástupca žalovanej bol prítomný na súde prvej inštancie a vyjadroval sa k predmetu sporu, pričom aj súd prvej inštancie pri svojom odôvodnení rozsudku vo veci samej čerpal z vyjadrení zástupcu žalovanej, hoci pojednávanie súd prvej inštancie predmetného dňa vôbec neotvoril. Žalobca je toho právneho názoru, že ak súd prvej inštancie zastával názor, že ustanovenie o zmluvnej odmene dohodnuté písomne medzi žalobcom a žalovaným v zmluve o poskytnutí právnych služieb, je neprijateľné a v rozpore s právnymi predpismi SR alebo proti dobrým mravom, mal aj súd prvej inštancie uviesť v rozsudku a jeho odôvodnení v zmysle ust. § 298 CSP, aké právne predpisy boli porušené. Súd prvej inštancie nesprávne uvádza, že bola medzi žalobcom a žalovanou dohodnutá tarifná odmena, pretože medzi žalobcom a žalovanou bola písomne dohodnutá zmluvná odmena vo výške 453,14 eur + paušálna náhrada vo výške 8,04 eur za jeden právny úkon, ktorá vychádzala z vyhlášky a z tarifnej odmeny advokáta za jeden právny úkon, t. j. ich výška bola totožná. Zmluva medzi žalobcom a žalovanou bola uzatvorená v zmysle platných právnych predpisov SR, ako aj výška odmeny bola určená v zmysle platných právnych predpisov SR. Žalobca tiež poukazuje na skutočnosť, že žalovaná, resp. jej zástupca, výslovne trvala v predmetnom konaní vedenom Okresným súdom Bratislava V pod spis. zn. č. 7C/263/2012 na uplatnení náhrady škody vo výške 15.300 eur vyplývajúcej z trestného konania voči bývalému manželovi žalovanej, proti čomu nemal výhrady ani konajúci Okresný súd Bratislava V pod spis. zn. č. 7C/263/2012, nakoľko žalobca konal v zmysle udeleného plnomocenstva z 2.12.2013 vo všetkých právnych úkonoch za žalovanú. Žalobca je toho názoru, že súd prvej inštancie mal vzhľadom na nekonanie žalovanej a nedostavenie sa žalovanej ani na jedno pojednávanie súdu prvej inštancie, rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie v zmysle ust. § 274 CSP. Žalobca je toho právneho názoru, že zmluva o poskytnutí právnych služieb neobsahuje žiadne ustanovenia, ktoré by boli v rozpore s ustanoveniami Občianskeho zákonníka, resp. s ust. § 52 a nasl.. Ak mal súd prvej inštancie opačný názor, tak mal presne špecifikovať, aké ustanovenie predmetnej zmluvy je v rozpore s akým ustanovením akého právneho predpisu. Navrhuje, aby odvolací súd napadnutý

rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobe vyhovie alebo aby napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

7. K odvolaniu žalobcu sa vyjadrila žalovaná. Vo vyjadrení uviedla, že s rozhodnutím v predmetnej veci sa stotožňuje a kladie akcent na čl. 3 ods. 1 ako jeden zo základných princípov uvedených v zákone č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok. Vyjadrenia zo strany žalobcu v jeho citovanom odvolaní zo dňa 13.12.2017 sú nekonzistentné a vnútorne kontradiktórne. Naďalej zastáva názor, že v predmetnej veci ide zo strany žalobcu o bezdôvodné obohatenie podľa § 451 Občianskeho zákonníka na jej úkor.

8. Odvolací súd vo veci rozhodoval podľa ustanovení zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku účinného od 1.7.2016, ktorým bol zrušený doterajší zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok, pričom podľa ustanovenia § 470 ods. 1 Civilného sporového poriadku, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

9. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku), oprávnenou osobou - stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 Civilného sporového poriadku), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 1 Civilného sporového poriadku), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 363 Civilného sporového poriadku) a že odvolateľ v odvolaní použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. a, b, d, f, h) Civilného sporového poriadku), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 Civilného sporového poriadku) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 Civilného sporového poriadku), s prihliadnutím ex offo na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré nezistil (§ 380 ods. 2 Civilného sporového poriadku), súc pritom viazaný skutkovým stavom, ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 Civilného sporového poriadku), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 Civilného sporového poriadku a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné, v dôsledku čoho je nevyhnutné napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušiť (§ 389 ods. 1 písm. b) Civilného sporového poriadku) a vec mu vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 391 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

10. Predmetom konania je požiadavka žalobcu na zaplatenie sumy 922,36 eur s príslušenstvom od žalovanej za poskytnuté právne služby za zastupovanie žalovanej v konaní o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov titulom zmluvy o poskytnutí právnych služieb uzavretej dňa 8.1.2014. Vzhľadom na rozsah a dôvody odvolania žalobcu je predmetom odvolacieho konania posúdiť, či v konaní pred súdom prvej inštancie boli splnené procesné podmienky, či súd prvej inštancie svojim procesným postupom neznemožnil stranám uskutočňovať im patriace procesné práva, či konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, či súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k správnym skutkovým zisteniam a či súd prvej inštancie vec správne právne posúdil.

11. Ako prvý žalobca v odvolaní namietal, že súd prvej inštancie v preskúmanom rozsudku neuviedol, v akom rozsahu žalobu zamietol. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobca si v konaní uplatnil nárok na zaplatenie sumy 922,36 eur s úrokom z omeškania vo výške 5,25 % ročne zo sumy 922,36 eur od 4.4.2014 do zaplatenia, pričom súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom prvým výrokom žalobu zamietol. Odvolaciemu súdu z obsahu výroku preskúmaného rozsudku je úplne zrejmé, že súd prvej inštancie zamietol žalobu žalobcu v celom rozsahu, teda celý uplatnený nárok žalobcu považoval za nedôvodný. Odvolacia námietka žalobcu v tomto smere je nepochopiteľná, keďže gramatický význam prvého výroku preskúmaného rozsudku je jasný, vystihuje spôsob rozhodnutia súdu prvej inštancie a bez pochybností je možné interpretovať obsah a význam vety o zamietnutí žaloby. Výrok rozhodnutia v zmysle ustanovenia § 218 Civilného sporového poriadku musí byť totiž formulovaný jasne, stručne a výstižne, pričom výrok preskúmaného rozsudku súdu prvej inštancie o zamietnutí žaloby jednoznačne týmto požiadavkám zodpovedá. V prípade, ak by súd prvej inštancie zamietol žalobu len v určitej časti, nepochybne by mal vo výroku presne vymedziť, v akej časti žalobe vyhovel a v akej časti žalobu zamietol, čo však nie je prejednávaný prípad. Výrok preskúmaného rozsudku súdu prvej inštancie o zamietnutí žaloby spĺňa atribúty zrozumiteľnosti a presnosti, jeho obsah je zrejmý a nepochybniteľný, terminológia v ňom použitá zodpovedá legálnemu textu. Odvolacia argumentácia žalobcu o nesprávnej formulácii výroku preskúmaného rozhodnutia je nenáležitá.

12. Ďalej žalobca v odvolaní namietal, že žalovaná sa ani raz nedostavila na nariadené pojednávanie pred súdom prvej inštancie, nebola vypočutá súdom prvej inštancie a podľa jeho názoru boli splnené podmienky, aby súd prvej inštancie rozhodol vo veci rozsudkom pre zmeškanie podľa ustanovenia § 274 Civilného sporového poriadku. Z obsahu spisu vyplýva, že žalovaná bola v konaní zastúpená zvoleným zástupcom v zmysle ustanovenia § 89 ods. 1 Civilného sporového poriadku. Ďalej z obsahu spisu vyplýva, že súd prvej inštancie nariadil pojednávanie na deň 18.9.2014, pričom žalobca ospravedlnil svoju neúčasť na tomto pojednávaní čerpaním plánovanej dovolenky a žalovaná ospravedlnila svoju neúčasť na tomto pojednávaní z dôvodu účasti na služobnej ceste. Pojednávanie nariadené na deň 23.10.2014 súd prvej inštancie odročil na neurčito z dôvodu, že neboli splnené podmienky na konanie a rozhodnutie vo veci, keďže zvolený zástupca žalovanej podal odvolanie proti uzneseniu súdu prvej inštancie č. k. 7C/125/2014-33 zo dňa 18.9.2014, ktorým uznesením súd prvej inštancie nepripustil zastúpenie žalovanej jej zvoleným zástupcom (a ktoré uznesenie bolo napokon odvolacím súdom č. k. 23Co/155/2016-75 zo dňa 2.5.2017 zrušené). Pojednávanie nariadené na deň 24.8.2017 súd prvej inštancie odročil bez prejednávania veci z dôvodu ospravedlnenej neúčasti žalovanej a jej zvoleného zástupcu, ktorí sa v uvedenom termíne zúčastnili plánovanej okružnej cesty po Európskej únii a z dôvodu, že Okresný súd Bratislava k nariadenému termínu nezaslal súdu prvej inštancie žiadané spisy. Pojednávanie nariadené na deň 4.10.2017 bolo súdom prvej inštancie odročené bez prejednávania veci na základe žiadosti zástupcu žalovanej, ktorý svoju žiadosť odôvodnil zhoršeným zdravotným stavom, tiež z dôvodu, že nebola zachovaná päťdňová lehota na prípravu pojednávania a na tomto pojednávaní bol uskutočnený informatívny výsluch zástupcu žalobcu a zvoleného zástupcu žalovanej. Vo veci bolo uskutočnené napokon pojednávanie nariadené na deň 14.11.2017, na ktorom pojednávaní bol uskutočnený prednes zástupcu žalobcu, pričom zvolený zástupca žalovanej sa na nariadené pojednávanie neustanovil bez ospravedlnenia a súd prvej inštancie vo veci rozhodol rozsudkom.

13. Každá zo sporových strán je oprávnená dať sa v konaní pred súdom zastupovať. Ide o subjektívne právo, ktoré je prejavom realizácie základného práva na právnu pomoc v konaní pred súdmi a výrazom jedného zo základných princípov sporového konania. Právo sporovej strany zvoliť si zástupcu je vo všeobecnosti neodňateľné a inštitút procesného zastúpenia je esenciálnou súčasťou civilného sporového konania. Sporovú stranu nemožno nútiť, aby svoje procesné práva a povinnosti vykonávala osobne, pokiaľ má riadne zvoleného zástupcu. O takýto prípad išlo aj prejednávanej veci a keďže žalovaná bola riadne zastúpená zvoleným zástupcom, jej účasť na nariadených pojednávaniach nebola nutná, keďže treba mať za to, že strana sa na pojednávanie dostavuje prostredníctvom svojho zástupcu, teda je jeho prostredníctvom na pojednávaní prítomná. Napokon aj súd prvej inštancie (správne) postupoval takým spôsobom, že po uskutočnení pojednávania dňa 14.11.2017 rozhodol vo veci rozsudkom, keď v uvedený deň v súlade s ustanovením § 180 Civilného sporového poriadku pojednával a rozhodol bez účasti žalovanej (zástupca žalovanej zomrel pre uvedeným termínom pojednávania), ktorá žalovaná nepožiadala o odročenie pojednávania a svoju neúčasť na nariadenom pojednávaní neospravedlnila. Preto ani odvolacia námietka žalobcu, že žalovaná sa ani raz nedostavila na nariadené pojednávanie nie je náležitá.

14. Vo vzťahu k žalobcom namietanému nevykonaniu výsluchu žalovanej odvolací súd predovšetkým považuje za potrebné uviesť, že dokazovanie je možno vymedziť ako osobitnú činnosť súdu zameranú na získavanie poznatkov o veci, ktorá je predmetom súdneho konania. Povinnosť navrhnúť alebo označiť dôkazné prostriedky je v sporovom konaní povinnosťou strán, ktorá im je všeobecne uložená v ustanovení § 185 Civilného sporového poriadku. Ide o povinnosť tej zo strán, ktorý tvrdí skutočnosť, ktorá má byť v konaní preukázaná. Povinnosť strán tvrdiť určité potrebné skutočnosti v sporovom konaní ovládanom prejednávacou zásadou sa nazýva povinnosť tvrdenia a vzťahuje sa vždy na konkrétnu skutočnosť stranou uvádzanou. V prípade, že ju strana splnila, platí, že uniesla bremeno tvrdenia. Existencia tvrdenej skutočnosti podmieňuje existenciu dôkaznej povinnosti, teda povinnosti strany označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Dôkazným bremenom sa rozumie zodpovednosť strany za to, že v konaní neboli preukázané jej tvrdenia, a že z tohto dôvodu muselo byť rozhodnuté o veci samej v jej neprospech. Dôkazné bremeno ohľadne určitých skutočností leží potom na tej strane, ktorý z jej existencie vyvodzuje pre seba priaznivé právne dôsledky; ide o tú stranu, ktorá existenciu týchto skutočností tiež tvrdí. O tom, ktoré z navrhnutých dôkazov budú vykonané, rozhoduje vždy súd a procesný predpis strane priznáva právo vykonanie určitého dôkazu navrhnúť. Ako vyplýva z obsahu spisu, žiadna zo strán nenavrhol vykonať dôkaz výsluchom žalovanej (preto súd prvej inštancie ani nenariadil vykonať výsluch žalovanej), a preto nebol žiaden legitímny dôvod na vykonanie tohto dôkazu. Odvolacia námietka žalobcu, že súd prvej inštancie nevyočul žalovanú, je taktiež neopodstatnená.

15. Rozsudok pre zmeškanie predstavuje osobitný druh súdneho rozhodnutia, ktorý predstavuje následok procesnej pasivity strán v sporovom konaní. Rozsudkom pre zmeškanie v zmysle ustanovenia § 274 Civilného sporového poriadku môže súd rozhodnúť, keď už vo veci nariadil pojednávanie a sú súčasne splnené podmienky normované jeho hypotézou, a to žalovaný sa nedostavil na pojednávanie vo veci, hoci bol naň riadne a včas predvolaný a v predvolaní na pojednávanie bol žalovaný poučený o následku nedostavenia sa vrátane možnosti vydania rozsudku pre zmeškanie a žalovaný neospravedlnil svoju neprítomnosť včas a vážnymi okolnosťami. K vydaniu tohto kontumačného rozsudku na pojednávaní za splnenia podmienok uvedených vyššie však nemožno pristúpiť bez procesnej iniciatívy žalobcu, teda uvedeným rozsudkom môže súd rozhodnúť len na návrh žalobcu. V preskúvanom prípade súd prvej inštancie konal a rozhodol bez účasti žalovanej dňa 14.11.2017, keď neúčast' žalovanej považoval za neospravedlnenú. Z obsahu zápisnice o pojednávaní konanom dňa 14.11.2017 však nevyplýva, že by prítomný zástupca žalobcu navrhol vydanie rozsudku pre zmeškanie žalovaného na pojednávaní, hoci citované ustanovenie predpokladá procesnú ostražitosť žalobcu v podobe jeho návrhu na vydanie kontumačného rozsudku. Keďže žalobca neinicioval vydanie kontumačného rozsudku v zmysle ustanovenia § 274 Civilného sporového poriadku, nemohol súd prvej inštancie rozhodnúť kontumačným rozsudkom tak, ako namietala žalobca v odvolaní, nakoľko suplovanie procesnej aktivity sporovej strany je v tomto prípade neprípustné a porušenie princípu rovnosti zbraní. Aj táto odvolacia námietka žalobcu nie je opodstatnená.

16. Žalobca tiež v odvolaní argumentoval tým, že súd prvej inštancie neuplatnil sudcovskú koncentráciu konania v zmysle ustanovenia § 153 ods. 1 Civilného sporového poriadku a zákonnú koncentráciu konania v zmysle ustanovenia § 154 Civilného sporového poriadku. Zásada koncentrácie konania sa uplatňuje výlučne v sporovom konaní v dvoch podobách, a to ako koncentrácia vhodná (§ 153 Civilného sporového konania - sudcovská koncentrácia konania) a koncentrácia nutná (§ 154 Civilného sporového konania - zákonná koncentrácia konania). Koncentrácia konania znamená, že strany sporu nie sú oprávnené vykonať niektoré procesné úkony kedykoľvek v priebehu konania, ale iba v určitom štádiu konania. Ak procesný úkon strany, ktorý podlieha koncentrácii konania, nie je vykonaný včas, nespôsobuje za zákonom stanovených podmienok procesnoprávne účinky. Sudcovská koncentrácia konania je však v diskrečnej právomoci súdu a zákonná koncentrácia konania je naopak pre súd a strany sporu obligatórna. Ak teda súd prvej inštancie neaplikoval v danej veci sudcovskú koncentráciu konania, neporušil tým žiadne ustanovenie procesného predpisu a ani nebola porušená povinnosť riadneho vedenia sporu (procesná diligencia). Zákonná koncentrácia konania znamená, že procesné úkony strán sporu, ktoré koncentrácii konania podliehajú, nespôsobujú ex lege procesnoprávne účinky, ak sú uplatnené po vyhlásení uznesenia, ktorým sa dokazovanie končí. Súd vyhlási uznesenie o skončení dokazovania na pojednávaní, ktoré nebolo odročené za účelom vykonania ďalšieho dokazovania a to po tom, čo strany prednesú záverečné reči a následne spravidla vyhlási rozsudok. Z obsahu spisu vyplýva, že súd prvej inštancie tento postup dodržal, aplikoval zákonnú koncentráciu konania, keď na pojednávaní konanom dňa 14.11.2017, na ktorom vyhlásil rozsudok, pred vyhlásením rozsudku uznesením vyhláseným na pojednávaní prítomným vyhlásil dokazovanie za skončené. V postupe súdu prvej inštancie v súvislosti s namietaným porušením žalobcu v odvolaní zásady sudcovskej a zákonnej koncentrácie konanie neboli zistené žiadne nedostatky.

17. Ďalšou odvolacou námietkou žalobcu bolo tvrdenie, že súd prvej inštancie v rozpore s ustanovením § 188 ods. 1 Civilného sporového poriadku prihladol na vyjadrenie zvoleného zástupcu žalovanej pred otvorením pojednávania dňa 4.10.2017 a uvedené pojednávanie v rozpore s ustanovením § 183 ods. 1 Civilného sporového poriadku odročil. Z obsahu zápisnice o pojednávaní dňa 4.10.2017 vyplýva, že súd prvej inštancie uvedené pojednávanie odročil na deň 14.11.2017 na základe žiadosti zvoleného zástupcu žalovanej z dôvodu zhoršenia jeho zdravotného stavu, pričom súd prvej inštancie i mimo toho konštatoval, že nebola zachovaná v zmysle ustanovenia § 178 ods. 2 Civilného sporového poriadku lehota na prípravu pojednávania. Na uvedenom pojednávaní bol uskutočnený aj informatívny výsluch zástupcu žalobcu a zvoleného zástupcu žalovanej. Jedným z dôležitých dôvodov na odročenie pojednávania je skutočnosť, že nebola zachovaná lehota na prípravu pojednávania podľa ustanovenia § 178 ods. 2 Civilného sporového poriadku a strana sporu nevyhlásila, že súhlasí s tým, aby sa pojednávanie uskutočnilo aj napriek tomu, že lehota 5 dní na prípravu na pojednávanie nebola zachovaná. Zvolený zástupca žalovanej, ktorému bolo predvolanie na pojednávanie doručené v lehote kratšej ak päť dní pred pojednávaním, nevyjadril súhlas s uskutočnením pojednávania (zároveň aj sám požiadal o odročenie pojednávania z dôvodu jeho zhoršeného zdravotného stavu), preto postup

súdu prvej inštancie spočívajúci v odročení uvedeného pojednávania z objektívnych dôvodov možno hodnotiť ako náležitý. Pokiaľ žalobca nesúhlasí s uskutočnením informatívneho výsluchu na uvedenom pojednávani, odvolací súd poukazuje na ustanovenie § 130 Civilného sporového poriadku, ktoré predvída možnosť výsluchu toho (strany), kto podanie urobil, ak má súd za to, že je tým možné odstrániť vady podania. Súd prvej inštancie na uvedenom pojednávani v súlade so zásadou ústnosti a priamosti uskutočnil doplnenie rozhodujúcich skutočností tak žaloby, ako aj vyjadrenia k žalobe (vo forme odporu proti platobnému rozkazu) a spísal o tom zápisnicu. Jeho postup možno rovnako hodnotiť v tomto smere za náležitý a v súlade so zásadou hospodárnosti konania v záujme rýchleho postupu v spore.

18. I odvolacia námietka žalobcu, že súd prvej inštancie čerpal pri odôvodnení rozsudku z vyjadrení zvoleného zástupcu žalovanej, je nenáležitá, keďže sa jednalo o doplnenie rozhodujúcich skutočností zo strany zvoleného zástupcu žalovanej a jeho vyjadrenie v rámci informatívneho výsluchu nebolo súdom prvej inštancie hodnotené ako dôkazný prostriedok. Súd prvej inštancie zhrnul vykonané dôkazy v ods. 3 preskúmaného rozsudku, pričom dokazovanie vykonal oboznámením sa s podaniami strán a s listinnými dôkazmi. Ako už bolo konštatované vyššie, strany si môžu na účely súdneho sporu splnomocniť zástupcu, ktorý koná v ich mene; v súdenom spore si žalovaná zvolila všeobecného zástupcu. Efektívny výkon práva na zastúpenie umožňuje sporovej strane uskutočňovať procesné úkony prostredníctvom tretej osoby ako zástupcu, ktorý koná v jej mene. Výnimkou je iba výsluch strany ako jeden z dôkazných prostriedkov, ktorý je nezastupiteľným procesným úkonom. Takto bolo postupované aj v preskúmanom prípade, kedy žalovaná prostredníctvom jej zvoleného zástupcu sa vyjadrila k žalobe (v súlade s princípom rovnosti sporových strán a s princípom kontradiktórnosti).

19. Súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku konštatoval, že v čase prevzatia zastúpenia žalobca nemal ustálený predmet vypořádania a pokiaľ si ako hodnotu veci ustálil len súčet súm uvádzaných ocom žalovanej (ktorý za ňu konal, komunikoval), nekonal správne, keď na základe týchto faktov potom dospel k záveru, že zmluva o poskytnutí právnych služieb je neplatná v čl. IV. a medzi stranami sporu nebola dohodnutá odmena, preto je nutné postupovať v zmysle § 9 až 14 vyhl. č. 655/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov. Žalobca v odvolaní namietal, že súd prvej inštancie pri konštatovaní čiastočnej neplatnosti zmluvy o poskytnutí právnych služieb neuviedol, aké právne predpisy boli porušené, keďže podľa jeho názoru bola uvedená zmluva lege artis.

20. Vady zakladajúce zmätočnosť súdneho rozhodnutia, ktoré súd zavinil svojím procesným postupom, spravidla vždy strane odnímajú možnosť konať pred súdom. Tieto vady zakladajú nepreskúmateľnosť rozhodnutia ako celku, ktorá môže byť dôsledkom obsahovej a gramatickej nezrozumiteľnosti, neurčitosti alebo neodôvodnenosti rozhodnutia. V prípade, keď je rozhodnutie súdu nepreskúmateľné, jedná sa o zmätočné rozhodnutie. Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky je aj právo strany na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkové otázky. Samotné rozhodnutie musí byť logickým a právnym vyústením priebehu konania, pri jeho vydaní musia byť zachované formálne a obsahové náležitosti s dôrazom na prvky vykonateľnosti, zrozumiteľnosti a určitosti jeho skutkových a právnych dôvodov vo vzťahu k výroku rozhodnutia.

21. Podľa § 220 ods. 2 Civilného sporového poriadku v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

22. Odvolací súd z obsahu preskúmaného rozsudku ako aj konania, ktoré mu predchádzalo, dospel k záveru, že súd prvej inštancie nevyhotovil napadnutý rozsudok v súlade s ustanovením § 220 ods. 2 Civilného sporového poriadku. Tu je potrebné dať za pravdu odvolateľovi, že z odôvodnenia napadnutého rozsudku nie je jednoznačne zrejmé, z akých konkrétnych dôvodov považoval čl. IV. zmluvy o poskytnutí právnych služieb za neplatný, resp. v rozpore s akým konkrétnym ustanovením zákona je tento článok neplatný a prečo. Po oboznámení sa odvolacím súdom s obsahom odôvodnenia preskúmaného rozsudku totiž nezostáva nič iné len konštatovať, že závery v ňom obsiahnuté sú nedostatočné a zmätočné, keď na jednej strane súd prvej inštancie uvádza, že žalobca poňal do masy

bezpodielového spoluvlastníctva sumu titulom náhrady škody, ktorú nemal preukázanú, na druhej strane uvádza, že masu bezpodielového spoluvlastníctva manželov určil zástupca žalovanej, pričom v čase zastupovania žalovanej žalobcom nebolo ustálené, čo je reálne predmetom vyporiadania. Nesúladne so skutkovými zisteniami vo veci je aj konštatovanie súdu prvej inštancie, že žalobca pripočítal k sume žiadanej v konaní o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov sumu 15.300 eur titulom náhrady škody, hoci zmluva o poskytovaní právnych služieb, v ktorej bola uvedená tarifná hodnota veci 29.233,78 eur, bola uzatvorená dňa 8.1.2014 a k rozšíreniu žaloby o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov došlo až po uzatvorení tejto zmluvy podaním zo dňa 14.1.2014. Navyše súd prvej inštancie v odôvodnení preskúmaného rozsudku nesúladne uvádza, že žalobca nemal poňať (sám ?) do dohody sumu 15.300 eur titulom náhrady škody, keďže ju nemal reálne preukázanú, hoci uvedená zmluva o poskytovaní právnych služieb je dvojstranný právny úkon (teda je prejavom vôle oboch strán) a opodstatnenosť nároku sa preukazuje až v súdnom konaní, v ktorom je nárok uplatnený, a to navyše za situácie, že medzi stranami nebolo sporné, že masu bezpodielového spoluvlastníctva manželov uvádzala žalovaná prostredníctvom jej zástupcu, resp. hodnota veci pre určenie tarifnej odmeny bola v zmluve dohodnutá na sumu 29.233,87 eur na základe informácie, resp. vyjadrenia, zástupcu konajúceho za žalovanú. V odôvodnení rozsudku nie sú uvedené komplexne skutkové zistenia v spojitosti s čiastkovými zisteniami, ktoré by mali mať logickú nadväznosť, aby v súhrne umožnili vytvoriť záver o celkovom skutkovom stave. Súd musí potrebné údaje, hodnotenia a závery o rozhodných skutočnostiach formulovať vlastnými slovami s prihliadnutím na konkrétne okolnosti danej veci, a to najmä na obsah dokazovania, zložitost' zisťovania skutkového stavu, návrhy strán na doplnenie dokazovania, čo v odôvodnení preskúmaného rozsudku absentuje. Preskúmaný rozsudok tak nenaplnuje požiadavku zrozumiteľnosti a presvedčivosti. Napadnuté rozhodnutie neobsahuje ani presvedčivé hodnotenie dôkazov, keďže v ňom nie je nepochybným spôsobom uvedené, ktoré z rozhodných skutkových okolností boli preukázané a ktoré nie. Z celkového kontextu odôvodnenia napadnutého rozsudku tak nie je zrejмый dôvod zamietnutia žaloby s odkazom na neplatnosť čl. IV. zmluvy o poskytovaní právnych služieb, čo spôsobuje absenciu jasného a výstižného vysvetlenia neplatnosti tejto časti zmluvy o poskytovaní právnych služieb.

23. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétne právnu normu na zistený skutkový stav. V odôvodnení súd odcituje právnu normu a v ďalšej časti odôvodnenia vysvetlí, ktoré zo skutkových zistení odôvodňujú aplikáciu práve tejto normy. Táto náležitosť odôvodnenia rozsudku úplne absentuje, keďže súd prvej inštancie sa nevyjadril k interpretácii právnych noriem aplikovaných na daný prípad. V tejto súvislosti odvolací súd dáva do pozornosti súdu prvej inštancie aj ustanovenie § 10 ods. 2 vyhl. č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb, podľa ktorého, ak nie je ustanovené inak, považuje sa za tarifnú hodnotu výška peňažného plnenia alebo cena veci alebo práva, ktorých sa právna služba týka, určená pri začatí poskytovania právnej služby; za cenu práva sa považuje aj hodnota pohľadávky a hodnota záväzku. Hoci súd prvej inštancie uvedené ustanovenie právneho predpisu (mimo iných) citoval v odôvodnení preskúmaného rozsudku, na danú vec ho neaplikoval a presvedčivým spôsobom nevysvetlil, prečo neakceptoval hodnotu veci učenej v zmluve o poskytovaní právnych služieb za základ pri výpočte tarifnej odmeny. Rovnako súd prvej inštancie konštatoval čiastočnú neplatnosť zmluvy o poskytovaní právnych služieb, avšak ustanovenie § 41 Občianskeho zákonníka týkajúce sa čiastočnej neplatnosti právneho úkonu vôbec na danú vec neaplikoval. Pokiaľ nie je zřejмый, aký právny záver o skutkovom stave veci urobil súd prvej inštancie v rozsúdenej veci, teda akú tzv. skutkovú vetu podrobil právnej kvalifikácii, keď odôvodnenie jeho rozsudku obsahuje zoznam čiastkových skutkových zistení (odsek 35.) a konštatovanie (odsek 38.), že „že v čase prevzatia zastúpenia žalobca nemal ustálený predmet vyporiadania a pokiaľ si ako hodnotu veci ustálil len súčet súm uvádzaných otcom žalovanej (ktorý za ňu konal, komunikoval), nekonal správne“, a to bez odôvodnenia vzťahu medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej, je potrebné prijať záver, že takéto rozhodnutie je zaťažené vadou, ktorá má za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

24. Napokon odvolací súd konštatuje aj disharmóniu odôvodnenia preskúmaného rozsudku o nároku na náhradu trov konania (odsek 42.), v ktorom je uvedené, že žalovanej priznal plnú náhradu trov konania v rozsahu 100 %, s druhým výrokom preskúmaného rozsudku o nároku na náhradu trov konania, v ktorom je uvedené, že žalovanej náhradu trov konania nepriznáva. I odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie v tejto časti v žiadnom prípade nenapĺňa sledovaný účel, ktorým je opodstatnenosť a zákonnosť záverečného úsudku súdu.

25. Podľa názoru odvolacieho súdu potom nemôže byť vôbec predmetom akejkoľvek diskusie fakt, že vadou zmätočnosti je postihnutý napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie, ktorý neobsahuje zdôvodnenie vzájomnej koherencie skutkových zistení a právnych záverov súdu prvej inštancie, jeho odôvodnenie nie je konzistentné a pochopiteľné, jasne a zrozumiteľne nedáva odpovede na všetky právne a skutkové otázky a samotné rozhodnutie nie je logickým a právnym vyústením priebehu konania a pri jeho vydaní neboli zachované formálne a obsahové náležitosti s dôrazom na prvky zrozumiteľnosti a určitosť jeho skutkových a právnych dôvodov vo vzťahu k výroku rozhodnutia.

26. Vychádzajúc zo základného práva na prístup k súdnej ochrane je potrebné zdôrazniť, že nepreskúmateľnosť, či arbitrárnosť (tiež označovaná ako zmätočnosť) súdneho rozhodnutia, musí byť v opravnom konaní napravená, pretože bráni jeho vecnému preskúmaniu (§ 389 ods. 1 písm. b) Civilného sporového poriadku); konvalidácia tohto nedostatku (zmätočného rozhodnutia) súdom vyššej inštancie neprichádza z logických a systematických dôvodov do úvahy tiež pre zachovanie princípu dvojinstančnosti. Tomu zodpovedá aj znenie ustanovenia § 388 Civilného sporového poriadku, ktoré odvolaciemu súdu umožňuje zmeniť rozhodnutie súdu prvej inštancie len za predpokladu, že nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie (§ 387 ods. 1 Civilného sporového poriadku), ani na jeho zrušenie (§ 389 ods. 1 Civilného sporového poriadku). Pokiaľ existujú dôvody pre zrušenie (kasáciu) rozhodnutia, čo zároveň vylučuje, aby mohlo byť rozhodnutie potvrdené, nemožno ho ani zmeniť.

27. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vrátane závislého výroku o náhrade trov konania (osobitne odvolaním nenapadnutého) s použitím ustanovenia § 389 ods. 1 písm. b) Civilného sporového poriadku zrušil a vec mu v zmysle ustanovenia § 391 ods. 1 Civilného sporového poriadku vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

28. Odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že u nepreskúmateľného rozhodnutia nemožno hodnotiť správnosť relevantných právnych otázok, ani vady prvoinštančného konania, pretože bolo nutné tento rozsudok zrušiť a otvoriť súdu prvej inštancie procesný priestor pre vydanie nového rozhodnutia, ktoré nebude postihnuté zmierneným deficitom. Rovnako nemôže byť žiadnej pochybnosti o tom, že nahrádzanie faktickej pasivity súdu prvej inštancie v uvedenom smere činnosťou odvolacieho súdu neprichádza do úvahy, nakoľko úlohou odvolacieho súdu je len prieskum správnosti rozhodnutí súdu prvej inštancie s prípadným menej náročným doplnením alebo zopakovaním dokazovania, čo vylučovalo prípadné rozhodnutie odvolacieho súdu s konečnou platnosťou.

29. Povinnosťou súdu prvej inštancie, súc pritom viazaný právnym názorom odvolacieho súdu podľa § 391 ods. 2 Civilného sporového poriadku, bude opätovne posúdiť žalobou uplatnený nárok vychádzajúc z výsledkov vykonaného dokazovania, ktoré je nevyhnutné vyhodnotiť vychádzajúc zo základného princípu voľného hodnotenia dôkazov zakotveného v čl. 15 Základných princípov Civilného sporového poriadku a v ustanovení § 191 ods. 1 Civilného sporového poriadku, a to najmä so sústredením sa na sporné otázky, ako aj odvolacie argumenty odvolateľa, tieto posúdiť z hľadiska všetkých na vec vzťahujúcich sa zákonných ustanovení a potom vo veci znova rozhodnúť. V odôvodnení rozhodnutia je rozhodne nevyhnutné uviesť aj citáciu aplikovaných právnych noriem, vysvetlenie, ktoré zo skutkových zistení odôvodňujú aplikáciu týchto právnych noriem a dostatočnú argumentáciu pri ich výklade. Rozhodnutie je potrebné náležite v súlade s ustanovením § 220 ods. 2 Civilného sporového poriadku odôvodniť.

30. V novom rozhodnutí rozhodne súd prvej inštancie znova o náhrade trov konania pred súdom prvej inštancie aj odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 Civilného sporového poriadku).

31. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).